

uitgehouden opening van een zuil te steken „als wanneer men het kind nog hoorde schreijen over de drift van zijnen vader” 6).

Wie mocht twifelen aan de mogelijkheid, om met wittebrood een doodslag te begaan, moet bedenken dat er oudtijds bijzondere soorten te Utrecht werden gebakken. Nog in 1671 woonde een bakker aan de Oudegracht „op den hoek vant Bram Dolien steeghjen [tegenwoordig nr. 246], daer de Swartenwittebrooter” uithing en waar het wittebrood dus misschien zwart en derhalve steenhard uit den oven kwam. E.

1) Die cronycke van Hollant, Zeelant ende Vrieslandt... Dordrecht, 1591. 2°. Divisie X, cap. 11 (blad 76a).

2) Catalogus van het historisch museum der stad. Utrecht, 1928. 8°. Blz. 217, nr. 1383.

3) L. E. Bosch, Het gebouw voor kunsten en wetenschappen, voorheen de Mariekerk. In: Utrechtsche volks-almanak voor 1844, blz. 63—104; X., De Marie-kerk, thans het gebouw voor kunsten en wetenschappen. T. z. pl. 1868, blz. 191—235; Catalogus van het historisch museum der stad. Blz. 75, nr. 387.

4) Mededeelingen van Mr. J. W. C. van Campen.

5) Utrechtsche volks-almanak voor 1868, blz. 22.

6) T. z. pl. 1844, blz. 79 en 82.

FAMILIE-STRAATNAMEN.

Een antwoord (zie blz. 88).

Dank zij een vriendelijke aanwijzing van dr. J. P. Fockema Andreae is Frederika, voor wie C. in het vorige nummer belangstelling toonde, terecht gebracht kunnen worden. Het is Frederika van Vloten, dochter van F. W. van Vloten, den aannemer, die in 1879 tusschen de Kapelstraat en de Goedestraat een complex van 36 huizen bouwde. De eerste steen daarvan werd gelegd door de jeugdige Frederika voornoemd, welk feit op verzoek van den vader door Burgemeester en Wethouders bij besluit van 5 Juni 1879 werd vereeuwigd in den straatnaam *Frederikastraat*.

Er zijn nog eenige andere straten in Utrecht, die haar naam danken aan een soortgelijke aanleiding. De *Piet Heinstraat* bijvoorbeeld is niet genoemd naar den zeeheld, op wiens kleinen naam groote daden staan, maar naar Piet en Hein de Vink, de bouwondernemers, die in 1887 de eerste huizen van genoemde straat deden verrijzen.

Bij de *Dirkje Mariastraat* (tusschen den 2en Daalschedijk en den Amsterdamschen Straatweg) moet een overweging gegolden hebben, die overeenkomst vertoont met die, welke den naam van de Frederikastraat deed ontstaan. Het besluit, waarbij dit geschiedde, is nog niet opgespoord kunnen worden.

En de *Adriaanstraat* — neen, het spijt me, eert niet den utrechtschen paus Adriaan VI (die in 't geheel geen straat heeft gekregen, tenzij men Pausdam daarvoor wil nemen), maar is, bij

besluit van Burgemeester en Wethouders van 19 Januari 1888 genoemd naar Adriaan, den jongsten zoon van notaris Mr. C. de Wilde. Op 12 Januari waren een aantal nieuw aangelegde straten tusschen de Maliebaan, Biltstraat en Tulpstraat door de Gemeente overgenomen van Mr. C. de Wilde en eenige andere heeren. Om redenen, die ongetwijfeld zijn vaderhart hem ingaf, maar die niet in het request vermeld werden, verzocht Mr. de Wilde (hij noemde zich later met toevoeging van zijn moeders naam Neijtzell de Wilde), de straat „langs de voormalige Roomsche Catholieke Begraafplaats” naar zijn zoon Adriaan te noemen, aan welk verzoek bij bovengenoemd besluit werd voldaan. Deze Adriaan is de latere Prof. Mr. Adriaan Neijtzell de Wilde, oud-voorzitter van den Indischen Volksraad, die als hoogleeraar te Wageningen in 1939 overleed.

Straatbenamingen als de hierboven verklaarde zullen in iedere stad wel voorkomen. Zij behooren tot de locale wetenswaardigheden, de stedelijke anecdoten, petite histoire van het kleinste formaat. Niettemin valt er toch altijd nog iets meer van te vertellen dan van die, welke een vaderlandsche vrucht of een exotischen vogel in herinnering brengen.

De *Staalstraat*, waar eveneens naar gevraagd werd, is in 1906 tegelijk met de *Leistraat* aangelegd op een nog beschikbaar gedeelte van het terrein, waar o.a. reeds de *Steenstraat* en de *Bouwstraat* lagen. Zonder twijfel is het de bedoeling geweest, bouwmaterialen voor de nieuwe straatnamen te kiezen. v. C.

KLEINE MEDEDEELINGEN.

De Geertekerk. — Kerkvoogden hadden, zooals algemeen bekend is, de stemgerechtigde leden der Nederduitsch-hervormde gemeente opgeroepen, om den 2den December l.l. over hun voorstel tot verkoop voor afbraak der Geertekerk te beslissen. Naar de meening van hun college verkeerde dit bedehuis, dat reeds verscheiden jaren buiten gebruik is, in een staat van verval, die volgens deskundig advies de mogelijkheid van herstel buiten sloot.

Dit voorstel was voor dr. G. C. Labouchere aanleiding, om aan de vóóravonden van den stemmingsdag een viertal opstellen in het *Utrechtsch dagblad* (28, 29 en 30 November

1940) te publiceeren, waarin hij eenerzijds de waarde der tusschen 1250 en 1259 gestichte Geertekerk als monument van geschiedenis en kunst beschreef, anderzijds de mogelijkheid van herstel betoogde. 't Is niet doenlijk het door plattegronden en afbeeldingen toegelichte overzicht in uittreksel weer te geven en hier moet dus met vermelding der ondertitels, waaruit de strekking van het uitvoerig betoog, wel eenigermate is te verstaan, genoegen worden genomen.

Zij luiden: 1. Moet het bedehuis inderdaad worden gesloopt; 2. Haar lotgevallen in de eerste eeuw van haar bestaan; 3. Overzicht van den bouw der kerk; 4. Bouwkundige